

Stručná zpráva k povodňové situaci v kraji Vysočina ve dnech 5.3. – 9.3.2009

Povodňová situace při jarním tání v kraji Vysočina byla ovlivněna souběhem meteorologické a hydrologické situace a velké zásoby vody ve sněhu v povodí. Na konci února zásoby vody ve sněhu na území kraje dosáhly přibližně poloviny množství, které zde bylo na jaře 2006. Jejich podstatné množství přitom bylo akumulováno ve středních výškových polohách.

V průběhu středy 4.3.2009 nejvyšší odpolední teploty vystoupily na 7 až 12 °C, v průběhu noci významněji nepoklesly a v důsledku teplého jihovýchodního větru setrvaly na hodnotách mezi 5 až 10 °C. To významně urychlilo tání sněhových zásob zejména ve středních výškových polohách. V průběhu noci a čtvrtého dopoledne 5.3.2009 úroveň I. stupně povodňové aktivity (dále „SPA“) tj. stav bdělosti přesáhly hladiny řady menších toků. Úroveň II. SPA tj. stav pohotovosti byla dosažena na vodních tocích Šlapanka, Sázava, Želetavka, Jihlava v Bransouzích a na Balince.

Během odpoledne se k nám od jihovýchodu rozšířily dešťové srážky, které podpořily pokračování vzestupů průtoků na vodních tocích. Postupně byly dosaženy a povodňovými orgány vyhlášeny II. SPA na vodních tocích Oslava v profilu Dolní Bory, Balinka v profilu Baliny, Oslava pod vodním dílem Mostiště, Jihlava v profilu Bransouze, Jihlava v profilu Dvorce, Jihlava v profilu Ptáčov, Svatka v profilu Dalečín, Šlapanka v profilu Mirovka, Sázava v profilu Světlá nad Sázavou, Doubrava v profilu Bílek. Na řece Sázava v profilu Chlístov byl odpoledne dosažen a vyhlášen III. SPA (stav ohrožení).

Vzhledem k vývoji situace na vodních tocích bylo dne 5.3.2009 operativně svoláno preventivní zasedání Povodňové komise kraje Vysočina na pátek 6.3.2009 od 8:30 hodin. Nebylo zřejmé, jak se bude situace vyvíjet a jaké dopady bude mít zejména na životy, bezpečnost a majetek občanů. Po zjištění aktuálních informací se situace dále vyvíjela méně dramaticky, ale pracovní štáb povodňové komise kraje nadále vývoj situace monitoroval a zajišťoval přenos zpráv tak, aby v případě nutnosti bylo možno včas reagovat.

Vzestup hladin na většině vodních toků v kraji Vysočina pokračoval do pátečního dopoledne, protože do rána spadlo ve vyšších polohách kraje místy i více než 15 mm srážek, nemrzlo a nadále rychle odtával sněh. Během pátku byl dosažen a vyhlášen stav ohrožení (III. SPA) ve třech měrných profilech – na řece Jihlavě v Bransouzích, na řece Sázavě v Chlístově a na řece Jihlavě v Ptáčově. II. SPA byly hlášeny z dvanácti sledovaných míst na Vysočině. Během pátečního odpoledne a večera došlo ke kulminaci průtoků na prakticky všech vodních tocích. Do sobotního rána se v kraji nevyskytly výraznější srážky (místy max. do 10 mm na Třebíčsku), podobné počasí bylo i o víkendu. Navíc 60 – 70% sněhu v regionu už odtálo, menší zásoby sněhu zůstaly v lesních porostech a ve vyšších polohách regionu.

V sobotu 7.3.2009 byl vyhlášen stav ohrožení již pouze pro profil Chlístov na řece Sázavě a i ten byl v 8:00 hod. odvolán. Během víkendu došlo ke zklidnění situace na celém území kraje a v pondělí 9.3.2009 byly odvolány poslední II. SPA, průtoky na úrovni I. SPA zůstaly pouze v šesti profilech.

Po celou dobu byla povodňová situace sledována a vyhodnocována pracovníky povodňového orgánu kraje (OLVHZ) ve spolupráci s povodňovými orgány obcí s rozšířenou situací. Škody na majetku nebyly dosud hlášeny, Hasičský záchranný sbor kraje Vysočina řešil pouze ojedinělé případy zatopených sklepních prostorů domů a chat.

Z jarní povodně 2009 bude vypracována zpráva o povodni po shromáždění dat od povodňových orgánů obcí s rozšířenou působností, vodohospodářských dispečinků státních podniků Povodí a Českého hydrometeorologického ústavu. Prvními poznatky do závěrů této zprávy bude určitě poukaz na nefunkčnost některých webových stránek s informacemi o stavech a průtocích ve vodních tocích v době povodně (Povodí Vltavy, s.p. a ČHMÚ) a rozdíly v údajích ČHMÚ a Povodí Moravy, s.p. pro profil Třebíč – Ptáčov na řece Jihlavě, který způsobil nejasnosti při vyhlášení III. SPA.